

Sygn. akt III AUa 225/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Beata Górską
-----------------	---------------------

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2022 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy W. B. (1)

przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w S.

o roczne rozliczenie świadczenia

na skutek apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 16 lutego 2022 r., sygn. akt VI U 1078/21

oddala apelację.

	Beata Górską	

Sygn. akt III AUa 225/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 maja 2021 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. nr (...), w oparciu o brzmienie art. 40 oraz art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, w związku z osiągniętym przez ubezpieczonego W. B. (1) w 2020 r. przychodem, dokonał potrącenia z tytułu wykonanego rozliczenia w wysokości 6.049,70 zł.

W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony w 2020 r. z tytułu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności gospodarczej – uzyskał przychód w wysokości 45.565,59 zł. Natomiast wysokość przychodu, jaki ubezpieczony mógł osiągnąć bez konieczności dokonywania potrącenia, wynosiła 36 052,40 zł. Wobec powyższego zmniejszenie świadczenia przy rocznym rozliczeniu (max 24% rocznej kwoty bazowej) wynosiło 6.049,70 zł. Kwota pobranych na poczet zaliczek była równa 0,00 zł. W związku z powyższym ubezpieczonemu należało potrącić kwotę 6.049,70 zł.

Powyższa decyzja została zaskarżona przez ubezpieczonego W. B. (1). W treści odwołania, ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez dokonanie rozliczenia przychodu za 2020 r. w trybie miesięcznym, a nie rocznym.

W odpowiedzi na odwołanie Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. wniósł o jego oddalenie, wyjaśniając jednocześnie, że z uwagi na brak stosownego wniosku ubezpieczonego o rozliczenie przychodu w wariantcie miesięcznym, był władny do dokonania rozliczenia tylko w wariantcie rocznym.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt VI U 1078/21, zmienił zaskarżoną decyzję Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu W. B. (1) prawo do rocznego rozliczenia emerytur w związku z osiągniętym w 2020 r. przychodem, uwzględniając zmniejszenie świadczenia przy rozliczeniu miesięcznym.

Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z dnia 11 czerwca 2002 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. przyznał ubezpieczonemu W. B. (1) prawo do emerytury wojskowej. Od dnia 14 kwietnia 2015 r. ubezpieczony jest zatrudniony w (...) Bazie Logistycznej w W.

na stanowisku wartownika. W dniu 2021 r. (...) Baza Logistyczna w W. złożyła organowi rentowemu informację o osiągniętym przez ubezpieczonego wynagrodzeniu w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 października 2020 r. w wysokości 45.595,59 zł. Na podstawie powyższej informacji, organ rentowy wydał w dniu 10 maja 2021 r. decyzję o rocznym rozliczeniu emerytury wojskowej W. B. (1), w związku z osiągniętym przez niego przychodem, ustalając do potrącenia kwotę w wysokości 6.049,70 zł. Pismem z dnia 14 maja 2021 r. ubezpieczony zwrócił się do Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w S. o dokonanie rozliczenia przychodu za 2020 r. w wariantcie miesięcznym, wskazując, że będzie on dla niego bardziej korzystny.

Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że odwołanie ubezpieczonego było uzasadnione. Zdaniem Sądu okoliczności w przedmiotowej sprawie były bezsporne. Fakty, które miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana przez którąkolwiek ze stron. Wobec powyższego, Sąd wskazał, że przedmiotem sporu było ustalenie, czy w niniejszej sprawie wystąpiły przesłanki do rozliczenia osiągniętego przez ubezpieczonego przychodu za 2020 r. w wariantcie miesięcznym, a w konsekwencji, czy organ rentowy był uprawniony, by w ramach rocznych rozliczeń emerytury – w związku z osiągniętym przychodem w 2020 r. – orzec o dokonaniu jego rozliczenia w wariantcie rocznym.

Sąd Okręgowy, odwołując się do treści art. 40 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, wskazał, że w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, emerytura lub renta inwalidzka ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a-6, ust. 8 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nie więcej jednak niż o 25% wysokości tej emerytury lub renty inwalidzkiej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

W dalszej kolejności, Sąd I instancji wskazał, że na podstawie art. 40b ust. 1 rozliczenie emerytury oraz renty w związku z osiągnięciem przychodu, o którym mowa w art. 40 ust. 1, następuje po upływie roku kalendarzowego w stosunku rocznym lub miesięcznym. Natomiast w myśl przepisu ust. 2, osoba uprawniona do emerytury lub renty inwalidzkiej jest obowiązana zawiadomić do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego organ rentowy o łącznej kwocie przychodu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Sąd Okręgowy, odwołując się do treści ust. 4, wskazał, że na podstawie zawiadomień (o których mowa w ust. 2 i 3), organ rentowy dokonuje rozliczenia rocznego lub na wniosek osoby uprawnionej miesięcznego, wypłaconych w poprzednim roku kalendarzowym kwot emerytur lub rent inwalidzkich.

Sąd I instancji ustalił, że kwestią niesporną było to, że ubezpieczony w 2020 r. osiągnął przychód w kwocie wymagającej dokonania rozliczenia. Poza sporem pozostawała także okoliczność, że do dnia 31 marca 2021 r. nie złożył on wniosku

o rozliczenie powyższego przychodu w wariantcie miesięcznym. Jednakże – wbrew twierdzeniom Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w S. – w przedmiotowej sprawie nie zaistniała konieczność rozliczenia ubezpieczonego w wariantcie rocznym. Uzasadniając swoje stanowisko w tym zakresie, Sąd wskazał, że treść art. 40b nie przesądza o tym, iż w przypadku niezłożenia wniosku o rozliczenie miesięczne emerytury, wypłaconej w

poprzednim roku kalendarzowym do dnia 31 marca 2021 r., organ rentowy jest zobowiązany do rozliczenia przychodu w wariantcie rocznym. Sąd podkreślił, że powyższy przepis stanowi wyłącznie o konieczności zawiadomienia organu rentowego do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego o łącznej kwocie przychodu. Treść przepisu nie wskazuje jednak na obowiązek złożenia w powyższym terminie wniosku dotyczącego wyboru sposobu rozliczenia świadczenia.

Wobec przytoczonych powyżej twierdzeń, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że skoro ubezpieczony W. B. (1) taki wniosek złożył w dniu 14 maja 2021 r., to Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. winien był rozliczyć przychód za 2020 r. w wariantcie miesięcznym, uwzględniając wniosek ubezpieczonego. W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz powołanych przepisów prawa materialnego, zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał W. B. (1) prawo do rocznego rozliczenia emerytury w związku z osiągniętym w 2020 r. przychodem, uwzględniając zmniejszenie świadczenia przy rozliczeniu miesięcznym.

Od powyższego wyroku Sądu Okręgowego apelację wniósł organ rentowy, zarzucając powyższemu rozstrzygnięciu naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 40b ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin. Zdaniem apelującego Sąd dokonał błędnej wykładni polegającej na uznaniu, że złożenie przez ubezpieczonego wniosku o roczne rozliczenie emerytury za 2020 r. w wariantcie miesięcznym w terminie po 31 marca 2021 r. zobowiązywało organ rentowy do uwzględnienia tego wniosku i zmiany zgodnie z nim decyzji z dnia 10 maja 2021 r. o rozliczeniu emerytury za 2020 r. w wariantcie rocznym.

Przedstawiając powyższy zarzut, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania ubezpieczonego oraz poprzez zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa radcowskiego przed Sądem I instancji – według norm przepisanych. Ponadto, apelujący wniósł o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa radcowskiego przed Sądem II instancji – według norm przepisanych.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2022 r. ubezpieczony W. B. (1) złożył odpowiedź na powyższą apelację. W treści pisma wniósł o oddalenie apelacji jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od organu na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w sposób właściwy przeprowadził postępowanie dowodowe, a poczynione ustalenia faktyczne są prawidłowe i znajdują odzwierciedlenie w treści przedstawionych w sprawie dowodów. W związku z powyższym, ustalenia te Sąd Apelacyjny przyjął jako własne.

Przechodząc zaś do rozważań prawnych, Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, iż poza sporem pozostawało to, że ubezpieczony W. B. (1) w 2020 r. osiągnął przychód w wysokości wymagającej rozliczenia go w myśl przywołanych powyżej przepisów. Ponadto, Sąd I instancji słusznie również przyjął, że poza sporem była również kwestia, iż do dnia 31 marca 2021 r. ubezpieczony nie złożył wniosku o rozliczenie osiągniętego przez niego przychodu za 2020 r. w wariantcie miesięcznym. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że przedmiotem sporu było jedynie to, czy w przedmiotowym stanie rzeczy wystąpiły podstawy do rozliczenia przychodu ubezpieczonego za 2020 r. w wariantcie miesięcznym, a w konsekwencji czy Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. był uprawniony, aby – w ramach rozliczeń emerytury w związku z osiągniętym przychodem w 2020 r. – orzec o dokonaniu jego rozliczenia w wariantcie rocznym.

Dla porządku, w pierwszej kolejności należało zaznaczyć, że kwestię rozliczania emerytury wojskowej regulują przepisy ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r., poz. 586).

Zgodnie z art. 40 ust. 1 powyższej ustawy, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, emerytura

lub renta inwalidzka ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a-6, ust. 8 pkt 1 i 2 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie więcej jednak niż o 25 % wysokości tej emerytury lub renty inwalidzkiej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

Mając natomiast na uwadze brzmienie art. 40b ust. 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, należy wskazać, że osoba uprawniona do emerytury lub renty inwalidzkiej jest obowiązana zawiadomić, do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego, organ emerytalny o łącznej kwocie przychodu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 powyższej ustawy, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym.

Natomiast art. 40b ust. 4 przywołanej ustawy wskazuje, że na podstawie zawiadomień, o których mowa w ust. 2 i 3, organ emerytalny dokonuje rozliczenia rocznego lub na wniosek osoby uprawnionej miesięcznego, wypłaconych osobie określonej w ust. 2 w poprzednim roku kalendarzowym kwot emerytur lub rent inwalidzkich.

Treść wyżej wymienionych przepisów jest jasna i nie powinna budzić jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych. Wbrew twierdzeniom apelującego,

brak jest jakichkolwiek podstaw do tego, aby dokonując analizy przedmiotowej sprawy, posłużyć się wykładnią funkcjonalną wyżej wymienionych przepisów,

tj. przyjąć, że ostatnim dniem, do którego emeryt wojskowy jest uprawniony

do złożenia wniosku o rozliczenie przychodu w ujęciu miesięcznym jest dzień poprzedzający wydanie decyzji o rozliczeniu przychodu za poprzedni rok kalendarzowy. Nie sposób zgodzić się z powyższymi twierdzeniami organu rentowego, albowiem brak jest racjonalnych powodów do stosowania odmiennej interpretacji, szczególnie wbrew literalnemu brzmieniu analizowanych przepisów. Sąd Apelacyjny, jako Sąd Odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, że treść przepisu art. 40b powyższej ustawy nie przesądza, że w razie niezłożenia wniosku o rozliczenie miesięczne emerytury wypłaconej w poprzednim roku kalendarzowym do dnia 31 marca 2021 r., organ rentowy zobowiązany jest do rozliczenia przychodu w wariantcie rocznym. Powyższy przepis – co należy podkreślić – stanowi jedynie o obowiązku zawiadomienia organu do końca pierwszego kwartału roku o łącznej kwocie przychodu. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw, by wywodzić, że przepis ten nakłada na ubezpieczonego również obowiązek złożenia w powyższym terminie wniosku co do sposobu rozliczenia tego świadczenia.

W związku z powyższym, zważywszy na fakt, iż W. B. (1) złożył taki wniosek w dniu 14 maja 2021 r., to Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w S. winien był uwzględnić wniosek ubezpieczonego i rozliczyć przychód za 2020 r. w wariantcie miesięcznym.

Z tych też względów, Sąd Apelacyjny uznał zarzuty apelacyjne za niezasadne i w związku z tym, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Beata Górka